

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
з науково-педагогічної
роботи
Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ
05 _____ 2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» на основі
раніше здобутого ступеня вищої освіти **бакалавра, магістра**
(освітньо-кваліфікаційного рівня **спеціаліста**)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В11 «Філологія (за спеціалізаціями)»
Спеціалізація : В11.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська

Освітня програма: Філологія. Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – польська

Схвалено на засіданні кафедри слов'янської філології
Протокол № 10 від 22 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

Наталія ТОРЧИНСЬКА

Гарант ОП

Людмила СТАНІСЛАВОВА

Програма розглянута та схвалена на засіданні вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету
Протокол № 9 від 29 квітня 2026 р.

Голова вченої ради факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Хмельницький – 2026

Загальні положення

Програма фахового заліку для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність В11 «Філологія (за спеціалізаціями)»

Освітня програма «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська»

Фаховий залік включає питання з таких дисциплін:

1. Сучасна польська мова.

2. Історія польської літератури.

Мета вступного фахового заліку полягає в перевірці наявності у вступників певного рівня знань із польської мови і літератури, що сприятиме здатності опанувати освітню програму «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результат фахового заліку виставляється у вигляді «зараховано» / «незараховано».

Технологія проведення вступного фахового заліку

Залік проводиться в письмовій формі шляхом написання відповіді на два питання: одне з польської мови, друге – з історії польської літератури.

Відповідальність за зміст і якість завдань покладається на завідувача випускової кафедри та гаранта освітньої програми.

Складання фахового заліку проводиться відповідно до розкладу.

Пропуск вступників до аудиторії проводять члени комісії, які приймають залік. При цьому перевіряється паспорт та перепустка, у якій вказана особа вступника, дата і час проведення фахового заліку.

В аудиторії дозволяється присутність громадських спостерігачів (зокрема з числа батьків вступників).

Вступникам видаються титульні листи (із печаткою деканату ГПФ) і проводиться роз'яснення щодо їхнього заповнення.

Після розміщення в аудиторії вступники особисто вибирають білети, що розкладені на столі.

Після отримання білетів вступники **протягом години** пишуть відповіді на питання.

Після закінчення роботи над завданнями або добігання до кінця часу, відведеного на складання заліку, вступники здають підписані роботи.

Комісія опрацьовує відповіді протягом 4 годин і ухвалює відповідне рішення: «зараховано» чи «не зараховано».

Вимоги до оцінювання письмової відповіді

«Зараховано»:

- 1) якщо вступник надав повну відповідь на обидва питання;
- 2) якщо вступник володіє понятійним апаратом, орієнтується в матеріалі; використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей розвитку літератури;
- 3) якщо відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, вступник продемонстрував розуміння матеріалу, не зробив грубих помилок при виконанні граматичних завдань, а у відповідях із літератури вказав, період, коли творив письменник, основі його твори, тематику (н-д, без детального аналізу образів тощо).

«Незараховано»:

- 1) якщо відсутня відповідь на обидва питання;
 - 2) якщо відповідь на одне з питань є незадовільною (неповна, нелогічна, містить значні помилки).
- Залік не зараховується, навіть якщо на інше питання відповідь була достатньою.

Результати фахового заліку комісія виставляє у відомість, яку того ж дня здає у Приймальну комісію університету.

Перелік питань, на основі яких складено білети для заліку

Сучасна польська мова

1. Odmiana rzeczowników: *nauczyciel, przyjaciel, pieniądz, zajęć, rok – lata*. Rzeczowniki odczasownikowe (-anie, -enie, -cie).
2. Odmiana rzeczowników żeńskich samogłoskowych i spółgłoskowych: *historia, książka, księgarnia, niedziela, żona, powieść, rzecz, twarz, wieś*.
3. Mianownik liczby mnogiej rzeczowników męskoosobowych (-owie, -y, -i, -e).
4. Odmiana rzeczowników: *aktor, student; dentysta, mężczyzna*. Odmiana rzeczowników: *oko, ucho*.
5. Odmiana liczebników głównych od *pięciu* wzwyż. Odmiana form rodzajowych liczebnika *dwa, dwie, dwaj*.
6. Formy czasu przeszłego czasowników: *iść, pójść, stanąć, zmarznąć*. Imiesłów przysłówkowy współczesny -ąc.
7. Odmiana rzeczownika *ręka* w liczbie pojedynczej i mnogiej. Zaimki nieokreślone z przyrostkiem -*kolwiek* i ich odmiana.
8. Czas przyszły złożony od czasowników niedokonanych (będę + Inf. // będę + 3. osoba czasu przeszłego – ł, ła, ło).
9. Zaimek dzierżawczy *swój, swoja, swoje*. Paradigmaty 3 czasów czasownika w liczbie pojedynczej. Czasownik *jeść* w czasie przeszłym.

10.Zestawienia liczebników porządkowych. Odmiana liczebników nieokreślonych: *kilka, -naście, -dziesiąt*.

11.Paradygmat odmiany przymiotników (imiesłowów, liczebników porządkowych). Mianownik liczby mnogiej nazwisk przymiotnikowych.

12.Paradygmat odmiany rzeczowników: *imieniny, drzwi, okulary, spodnie*. Mianownik liczby mnogiej rzeczownika *gość*.

13.Mianownik liczby mnogiej imiesłowów przymiotnikowych biernych (*-one, -eni*).

14.Odmiana zaimków: *kto, co, (nikt, nic)* oraz *ktoś, coś*.

15.Odmiana zaimków wskazujących: *ten, taki*. Odmiana liczebników głównych 100 – 900. Przymiotniki złożony z formą *-letni*.

16.Formy 3. osoby liczbie mnogiej czasowników czasu przeszłego (*-li, -ły-ło*).

17.Pełny paradygmat czasu przeszłego (*-liśmy, -łyśmy*) i trybu warunkowego.

18.Odmiana rzeczowników typu pluralia tantum: *wakacje, ferie, wczasy*.

19.Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego na *-ę (-enia)*. Odmiana rzeczownika *tydzień*. Liczebnik *oba, obie, obaj* i jego odmiana. Funkcja przedrostka *po-* w czasownikach.

20.Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego na *-ja, (-cja, -zja, -sja)*. Odmiana rzeczownika *człowiek – ludzie*. Odmiana rzeczowników-nazw narodowości oraz krajów: Niemiec, Węgier, Włoch; Niemcy, Węгры, Włochy.

21.Odmiana rzeczownika *brat*. Struktury składniowe: *dwaj bracia idą // szli – dwóch braci idzie // szło*.

22.Paradygmaty czasowników nieregularnych: *dać, wiedzieć, powiedzieć, umieć, rozumieć*.

23.Odmiana zaimków osobowych: *ja, ty, on, ona, ono* w liczbie pojedynczej (bez form *po* przyimkach). Formy eklityczne.

24.Odmiana nazwisk żeńskich zakończonych na *-owa, -ówna*. Nieodmienność nazwiska w konstrukcjach typu: *pani Nowak*. Dopełniacz zaimka pytającego: *co – czego*. Czas przyszły prosty od czasowników dokonanych.

25.Dopełniacz liczby mnogiej rzeczowników i przymiotników. Przyrostek *-ś* w zaimkach nieokreślonych (*jakiś*). Tryb rozkazujący.

Список рекомендованої літератури

1.Bańko M. *Polszczyzna na co dzień*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa, 2022. 852 s.

2.Ciesielska-Musameh R., Guziuk-Świca B., Przechodzka G. *Z polskim w świat*. Część 1, 2. UMCS Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2022.

3.Garncarek P. *Czas na czasownik*. Podręcznik do nauki języka polskiego, ćwiczenia gramatyczne. Kraków, 2011.

4.Lipińska E. *Z polskim na ty*. Podręcznik do nauki języka polskiego. Kraków, 2014.

5. Lipińska E., Dąbska E. *Pisać jak z nut*. Podręcznik rozwijający sprawność pisania dla obcokrajowców na poziomie B1+/B2. Kraków, 2016.

6. Madeja A., Morcinek B. Polski mniej obcy. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych. Katowice, 2007.

7. Podracki Jerzy. Słownik interpunkcyjny języka polskiego z zasadami przestankowania PWN. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022. 210 s.

8. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalnogramatyczne dla cudzoziemców. Kraków, 2013.

9. Saloni Zygmunt, Świdziński Marek. Składnia współczesnego języka polskiego. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2022. 354 s.

10. Stempek I., Stelmach A. Polski krok po kroku. Tablice gramatyczne. Kraków, 2013.

Історія польської літератури

1. Odbicie cech epoki odrodzenia we fraszkach Jana Kochanowskiego.

2. Jan Kochanowski: treny (7 i 8) - Obraz ojca i dziecka; Sposoby wyrażania cierpienia; „Treny” jako świadectwo kryzysu światopoglądowego.

3. Jan Kochanowski: pieśni (Czego chcesz od nas, Panie - p. XXV. Ks. II + inne - min 3).

4. Ignacy Krasicki: wybór bajek. Cechy oświeceniowego dydaktyzmu.

5. Adam Mickiewicz: ballady. Obraz natury i człowieka.

6. Adam Mickiewicz: ballady „Lilię”, „Świtezianka”. Problematyka moralna.

7. Adam Mickiewicz: Dziady cz. II - Świat widzialny i zaświaty.

8. Adam Mickiewicz: Pan Tadeusz (fragm. ks. I, ks. X) - Idealizacja i realizm. Mała i wielka ojczyzna.

9. Adam Mickiewicz: Sonety Krymskie.

10. Adam Mickiewicz: Niejednoznaczność moralna bohaterów ballad; rysunek psychologiczny postaci.

11. Czesław Miłosz: wybór wierszy. Człowiek wobec historii. Problematyka filozoficzna.

12. Bolesław Prus: nowela „Kamizelka” – odbicie haseł pozytywistycznych

13. Bolesław Prus: realizacja haseł pozytywizmu na podstawie noweli „Katarzynka”.

14. Wisława Szymborska: wybór wierszy (min. 4) - Prostota i skomplikowanie. Problematyka filozoficzna. Ironia i naiwność.

15. Świat ludzkich spraw w twórczości Jana Kochanowskiego.

16. Juliusz Słowacki: wybór liryki (np. W pamiętniku Zofii Bobrówny, Swoiński w okopach Woli - min. 4) - Prywatność i sprawy publiczne.

17. Henryk Sienkiewicz: Janko Muzykant – Temat noweli. Realizm i publicystyczność.

18. Poezja pokolenia wojennego: Czesław Miłosz.

19. Poezja pokolenia wojennego: Zbigniew Herbert.

20. Społeczne i moralne problemy twórczości Elizy Ożeszko (powieść „Nad Niemnem”)

21. Główne nurty artystyczne i ruchy filozoficzne okresu Młodej Polski.

22.Świat artystyczny Brunona Schulza (na przykładzie zbiorów opowiadań „Sklepy cynamonowe” i „Sanatorium pod Clepsydrą”).

23.Polska proza współczesna: oryginalność twórczości Olgi Tokarczuk

24.Polski dramat i teatr po II wojnie światowej: Sławomir Mrożek (teatr absurdu).

25.Polski dramat i teatr po II wojnie światowej: Tadeusz Różewicz (antydział).

Список рекомендованої літератури

1.Michałowska T. Średniowiecze. Warszawa : wydawnictwo naukowe PWN, 2008.

2.Ziomek J. Renesans. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 1998.

3.Hernas C. Barok. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 1998.

4.Klimowicz M. Oświecenie. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2008.

5.Witkowska A., Przybulski R. Romantyzm. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 1998.

6.Markiewicz H. Pozytywizm. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2008.

7.Hutnikiewicz A.Młoda Polska. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 1997.

8.Kwiatkowski J. Dwudziestolecie międzywojenne. Warszawa: Wydawnictwo naukowe, 2008.